

Vänersborg i våra hjärtan

KOMMUNALPOLITISKT HANDLINGSPROGRAM 2023–2026

Socialdemokraterna
VÄNERSBORG

Innehållsförteckning

1. Invånarnas Vänersborg	1
1.1 En tydlig värdegrund.	1
1.2 Vi bryr oss om varandra.	1
1.3 Tryggheten är okränkbar.	2
1.4 Med idéer som drivkraft.	2
2. Den bästa starten i livet	3
2.1 Fullständiga betyg är nyckeln till fortsatta studier.	3
2.2 Stora behov kräver mer.	3
3. Vi växer med kunskaper	5
3.1 Gymnasieexamen nödvändig.	5
3.2 Livslångt lärande.	5
4. Det goda livet för äldre människor	6
4.1 Rättvisa - nyckelordet.	6
4.2 Ett nödvändigt ont?	6
5. Ett blomstrande fritids- och kulturliv	7
5.1 Lyft föreningslivet.	7
5.2 Meningsfull fritid.	7
5.3 Ny scen vid ”Brödrosten”.	8
5.4 Friluftsområden i världsklass.	8
6. Vänersborg ställer om	9
6.1 En förebild.	9
6.2 Klimatomställning pågår.	9
6.3 Fossilfria transporter	10
7. Vi bygger Vänersborg	11
7.1 En spjutspets.	11
7.2 Ett annorlunda uppdrag	11
7.3 En social bostadspolitik.	12
7.4 Moderna trafiklösningar.	13
8. Välfärdens ansikten förtjänar mera	14
8.1 Kärnan – grundbemanningen.	14
8.2 En arbetsmiljö för ett yrkesliv i framkant	14
9. I världens mittpunkt	16

1. INVÅNARNAS VÄNERSBORG

Vi är många, 40 000 människor, som har sökt vår framtid i Vänersborg och vi ska vara en tillgång för varandra.

Det ska vara attraktivt att arbeta, bo och växa upp i vår kommun. Det är viktigt att vi som invånare bryr oss om varandra. Barn och ungdomars välbefinnande intar en särställning. Men även våra äldre ska få leva ett gott och rikt liv. Arbetslösheten sjunker och sysselsättningen ökar. Företagen blir också fler och näringslivet växer. Det innebär att även bostadsbyggandet har skjutit i höjden.

Vänersborgs närhet till naturen och vatten är en stor tillgång. Genom Vänern, Kroppefjäll, Halle- och Hunneberg har vi ett aktivt friluftsliv och är attraktiv för besökare. Invånarna i Vänersborg har också ett rikt utbud av kultur- och idrottsaktiviteter.

Tillsammans tar vi ansvar för våra tillgångar och varandra.

1.1 En tydlig värdegrund

Att människor är i arbete är grunden för vår gemensamma välfärd.

- Arbete ger oss trygghet
- Trygghet skapar rättvisa
- Rättvisa medför frihet

Arbete, trygghet, rättvisa och frihet skapar mervärden för alla. Vi socialdemokrater tar ansvar och vill göra skillnad i människors vardag.

Vår värdegrund speglar högt ställda frihetsideal. Var och en har rätt att forma sitt eget liv, att utvecklas som individ och få möjlighet förverkliga sina drömmar. Detta förutsätter och bygger på en stark tilltro till rättvisa och solidaritet mellan människor.

Värdegrunden ger ett innehåll åt visionen för Vänersborg: attraktivt och hållbar i alla delar, hela livet.

1.2 Vi bryr oss om varandra

Människor i Vänersborg har olika bakgrund. Ekonomiska och sociala förhållanden uppvisar skillnader när det gäller jobb, inkomster, bostäder och även hälsa. Oavsett detta måste vi som invånare bryr oss om varandra. Det vilar på en tillit till varandra såväl på jobbet som i skolan och i våra bostadsområden.

För människor med utländsk bakgrund handlar det om ökad delaktighet och samhörighet i samhället. Utbildning och arbete, bostad, och språk är nycklarna till en ökad integration. Den stärker tryggheten och skapar nya mervärden. Diskriminering, segregation och utanförskap hör inte hemma i vårt samhälle.

1.3 Tryggheten är okränkbar

Alla invånare i Vänersborg ska känna sig trygga. Även om de allra flesta invånare känner sig trygga så vittnar verkligheten för många människor om något annat. Alldeles för många människor saknar egen försörjning och otryggheten är utbredd bland dem.

Brister i trygghet skapar oro och spänningar. Det spelar sedan ingen roll om det handlar om våld och övergrepp, mobbning eller diskriminering i vårt samhälle.

Kriminalitet skall i alla dess former bekämpas utan reservationer. Polisen har huvudansvaret för brottsbekämpning och polisens närvaro i kommunen ska vara tydlig. I samarbete med kommunen ska ett betydande förebyggande ske med insatser för att förhindra brottslighet

Visionen för Vänersborgs kommun innebär ett särskilt ansvar för tryggheten för människor.

1.4 Med idéer som drivkraft

Gemensamt griper vi oss ständigt nya utmaningar. Klasssamhället lever bland människor. Att skapa mer jämlika förutsättningar att påverka sina liv måste därför genomsyra kommunens verksamhet och uppdrag. Det vi socialdemokrater vill gör för sämst ställda ger fördelar för oss alla – inga förlorare finns i vårt Vänersborg.

I vår kommun är tilltron till demokratin stark. Valdeltagandet är högt och kan öka ännu mer i olika delar av kommunen. Respekten för varandras lika värde är en ofrånkomlig del av gemenskapen och därför är ökad jämställdhet och jämlikhet självklarheter.

Vårt Vänersborg ska präglas av tolerans och öppenhet. Människor med utländsk bakgrund ska, precis som alla andra, mötas av respekt.

Vi socialdemokrater fortsätter arbetet för ett en tryggare kommun som sluter klyftorna, stärker välfärden och motverkar segregation och kriminalitet.

Välfärden ska vara som starkast när behoven är som störst. Den finansierar vi gemensamt. Privata vinstintressen ska inte styra kvalitén i skola, vård och omsorg.

Din röst behövs i vårt gemensamma arbete –i vårt framtidsbygge. Ingenting kommer som en skänk från ovan. Du avgör.

2. DEN BÄSTA STARTEN I LIVET

Utvecklingen inom förskoleverksamheten och i grund- och gymnasieskolan i Vänersborgs kommun går i positiv riktning. Kunskapsresultaten har förbättrats. Färdriktningen är utstakad. Alla elever i grundskolan ska nå behörighet till gymnasiet.

En medveten satsning på att bygga mer flexibla och anpassade förskolor och skolor har också bidragit till denna utveckling. Antalet elevplatser har ökat, och den nya skolan Holmängensskolan, ska tas i bruk inom kort. En renovering av Öxneredsskolan har genomförts. Den nybyggda förskolan på Belfragegatan är ett utmärkt exempel på där lokalerna är anpassade efter förskolans läroplan.

2.1 Fullständiga betyg är nyckeln till fortsatta studier

En lärmiljö som av barn och unga upplevs som trygg och meningsfull, från de första stegen på förskolan till att kunna välja livsväg i gymnasieskolan är grunden för en jämlik och likvärdig skola.

Alla barn och unga i Vänersborgs kommun ska ha möjlighet att fullfölja sina studier oavsett bakgrund. Ett mål är att alla elever ska kunna lämna grundskolan med fullständiga betyg ska äga rum inom en femårsperiod. För att nå ett sådant resultat måste antalet behöriga lärare fortsätta att öka i grundskolan.

Ingen period i livet tycks människan lära så mycket som under sina första fem år. För att minska risken för utanförskap och öka antalet elever som blir behöriga till gymnasieskolan krävs därför tidiga insatser. Forskning visar att förskolan har mycket stor betydelse för barns språk – och kunskapsutveckling. Det är därför viktigt att alla barn går i förskolan och att vistelsetiden förlängs.

2.2 Stora behov kräver mer

Under de senaste åren har antalet barn i behov av särskilt stöd ökat. Resurser fördelas efter behov men behöver öka för att varje förskola och skola ska uppnå likvärdiga förutsättningar för elevernas skolarbete.

Stöd i form av läxhjälp och möjligheter till studier under lov ska finnas på varje skola. Studie- och yrkesvägledning ska påbörjas tidigt i grundskolan så att eleverna har lättare att välja program i gymnasiet för att undvika känslan av misslyckande.

Samverkan mellan förskola, fritidshem, skola, kultur- och föreningslivet ska präglade förhållandena i olika kommuner. Skolan som mötesplats för fritids- och kulturaktiviteter kan bli ännu bättre.

Demokratimålet för barnomsorg och skola måste alltid levandegöras. Barnens och elevernas delaktighet och möjligheter att påverka verksamheten ska vara tydliga.

Socialdemokraterna i Vänersborg vill fokusera på:

- att elevernas studieresultat ska förbättras
- att flexibla och ändamålsenliga skollokaler efter behov ska gälla
- att alla elever ska ha tillgång till läxhjälp under vardagar och lov
- att elevhälsan ska ha god kvalitet och vara tillgänglig för alla elever
- att andelen lärare med lärarlegitimation ska öka i grundskolan
- att mer resurser fördelas efter behov i förskolan och skolan

3. VI VÄXER MED KUNSKAPER

Utbildning av god kvalitet för alla är grunden för en god hälsa, välstånd och jämställdhet i samhälle. Att lärandet ska vara livslångt är en självklarhet. Utbildning kommer möta människors behov under hela livet, från tillgång till förskola över grundskole- och gymnasieutbildning till att unga personer ges möjlighet till yrkes- och högskoleutbildning.

3.1 Gymnasieexamen nödvändig

Fler elever ska nå gymnasieexamen. Med den ökar möjligheten till ett arbete, egen försörjning och ett bra liv. En bra och kvalitativ gymnasieutbildning ska vara ett signum för Vänersborg. Kunskapsförbundet Väst ansvarar för gymnasieutbildningen.

Gymnasieskolans yrkesutbildning är både väsentlig och strategiskt viktig för att säkra behovet av välutbildad arbetskraft. Elevsammansättningen i gymnasieskolan skiljer sig mellan olika program och olika huvudmän. Det är därför viktigt att gymnasieskolan kan kompensera för skillnader mellan eleverna för att de ska kunna nå de nationella kunskapsmålen. Det är också viktigt att samverka mellan grundskola och gymnasieskola är stark till stöd för alla elever. Elever i gymnasieskolan och andra deltagare i annan utbildning ska kunna utöva ett tydligt inflytande och kunna påverka sin utbildning.

3.2 Livslångt lärande

Samtidigt kommer behoven av vuxenutbildning, högre utbildning och andra former för att säkra kompetensförsörjningen i arbetslivet att växa i betydelse. För att säkra en bra standard och kvalitet i flera av uppdragen ska kommunen ha ett avgörande inflytande över verksamheten. Samverkan inom ramen för Kunskapsförbundet Väst är ett redskap i detta sammanhang, liksom Högskolans verksamhet.

Validering av yrkeskunskaper och kunskaper i svenska språket stärker ställningen på arbetsmarknaden framför allt för människor med utländsk bakgrund. Strävan är att alla som bor i Vänersborg ska behärska svenska språket tillräckligt bra för att kunna klara av sitt arbete, studier och att kunna verka i vardagslivet. Utmaningarna bör formas till ett stort kunskapslyft under resten av 2020-talet. En bred samverkan med arbetsmarknadens parter, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan fordras också för att insatserna ska bli framgångsrika.

Socialdemokraterna i Vänersborg sätter fokus på följande uppdrag:

- att fler elever ska uppnå gymnasieexamen
- att elever får ett ökat inflytande
- att yrkesutbildning och kompetensförsörjning stärks i arbetslivet
- att undervisning i svenska språket ska erbjudas människor med utländsk bakgrund

4. DET GODA LIVET FÖR ÄLDRE MÄNNISKOR

10 000 äldre människor ska leva ett gott liv i Vänersborg. Samhällets förmåga att möta äldre människor med respekt blir ett mått på välfärdssamhällets styrka.

Intressen och behov varierar bland äldre människor. Aktiva pensionärer är en stor tillgång för kommunen. Kommunen har ett ansvar för att främja pensionärernas fritids- och kulturaktiviteter. Pensionärsorganisationernas roll förtjänar ökat uppmärksamhet och stöd från kommunens sida. Ett aktivt och gott liv är kärnan i en samlad äldrepolitik.

Ytterst handlar kommunens insatser om att skapa bra levnadsförhållanden för äldre människor oavsett deras bakgrund, ekonomiska villkor eller sociala förhållanden. Uppdragen vilar på rättvisa, jämlikhet och jämställdhet.

4.1 Rättvisa - nyckelordet

Ansvarat handlar också om behovet av bostäder för äldre. Deras behov av vård och omsorg, hälso- och sjukvård måste också stå i fokus i en kommun som har rättvisa som ett av sina kännetecken.

Kraven på högsta och bästa kvalitet, i Vänersborg driver vi denna i gemensam regi där kommunen är ansvarig, inom äldreomsorgen växer i takt med behovet av vård och omsorg. Vård- och omsorgsbehov avgör rätten till särskilt boende. Detta byggs ut i takt med behoven och avser hela kommunen. Läkarresurser och geriatrisk kompetens måste tillgodoses i hela äldreomsorgen. Det gäller också hälso- och sjukvården för äldre.

4.2 Närhet!

Tillgång till hemtjänst för äldre människor är en ofrånkomlig del av en politik för äldre som sätter den enskildes behov i centrum. Kontinuitet är oerhört viktigt, liksom utbildad personal med goda arbetsvillkor samt en fast omsorgskontakt, tillhör insatser som är centrala delar för en ökad kvalitet i hela äldreomsorgen. En s.k. "fixartjänst" samt välfärdsteknik tillför nya redskap i detta viktiga arbete. I samarbete med regionen ska tillgängligheten till sjuk- och tandvård vara stark. Vårdgarantin måste följas. Närheten till sjuk- och tandvård blir särskilt viktig för äldre människor. En ännu bättre primärvård och väl fungerande hemsjukvård tillhör 2020-talets stora utmaningar.

Socialdemokraterna i Vänersborg sätter fokus på följande:

- Kvalitetssäkra och utveckla omsorgskontakten inom hemtjänsten
- Kontinuitet ska prägla hela äldreomsorgen
- Att bygga ut den nära hälso- och sjukvården
- Ökad geriatrisk kompetens
- Ett för alla lika seniorkort i kollektivtrafiken införs i kommunen och bör även införas i Västra Götalandsregionen

5. ETT BLOMSTRANDE FRITIDS- OCH KULTURLIV

Fritids- och kulturlivet i Vänersborgs kommun berikar alla invånare. Det ger inspiration och upplevelser, nya erfarenheter och perspektiv. Det goda livet får ett tydligt innehåll.

Människor blir också delaktiga och utvecklar sinsemellan en gemenskap. Fritids- och kulturlivet är en stark kraft som skapar ett rikare samhälle att leva och växa i.

5.1 Lyft föreningslivet

Förenings- och kulturlivet fick under pandemin begränsas och förändras. Nu är utmaningen att få förenings- och kulturlivet att växa. Betydelsen av och respekten måste öka för föreningslivets roll, uppdrag och verksamhet. Motiven handlar om att berika fritiden, stimulera bildning och kultur, social gemenskap och främja en god hälsa för alla invånare. Ett rikt förgrenat föreningsliv är också en hörnsten i demokratin i vårt samhälle och bidrar till en god integration.

Stödet till det frivilliga och ideella föreningslivets verksamhet varierar. Även om en översyn av föreningsstödet bör ske under de närmaste åren behöver föreningslivet i närtid uppleva ett tydlig erkännande av kommunen för den roll det spelar bland medborgarna. Det här blir också en ofrånkomlig del av en samlad fritidsplan, som behöver utvecklas för resten av 2020-talet.

5.2 Meningsfull fritid

För unga människor intar idrotten en särställning. Dess sociala betydelse står också utom allt tvivel. Förutsättningarna för spontanidrott vid näridrottsplatser ska vidare prövas och idrottsutbudet ska vara varierande och stort. Sommarlovsaktiviteter är viktiga och ska vara kostnadsfria. Det gäller även andra lovaktiviteter.

Anläggningar för motion och sport ska vara av hög kvalité, och en underhållsplan och ROT (reparation, ombyggnad, tillbyggnad), behöver utarbetas och påbörjas under de närmaste åren. För barnen är det viktigt att de har lekplatser i sin närhet.

Många unga människor får utveckla sina intressen i kultur- och musikskolans verksamhet. För att stärka deras roll och tillgänglighet ska de vara kostnadsfria.

Fritidsgårdarna är viktiga mötesplatser för våra ungdomar och våra fyra skapar levande kommundelar. Att göra dem mer tillgängliga för ungdomar med funktionsvariationer är av särskilt intresse.

En alkohol- och drogfri miljö för ungdomar ska känneteckna Vänersborg. Det ställer stora krav på förebyggande insatser, och arbetet med t.ex. projektet ”Polarna”.

5.3 Ny scen i ”Brödrosten”

Kultur- och evenemangsstaden Vänersborg är fylld av liv. Möjligheten att delta i och uppleva olika kulturaktiviteter och kulturyttringar är stora. Förutsättningarna är också goda. Folkets Hus, konsthallen, teatern, muséet och Dalaborgsparken representerar var för sig och tillsammans viktiga resurser som kulturella mötesplatser. En ny scen ska prövas för musik, konst och dans samt andra aktiviteter i ”Brödrosten”, den nu rivna Huvudnässkolans aula.

Skapande verksamhet och andra bildningsuppgifter inom studieförbunden är andra viktiga träffpunkter för invånarna i kommunen. Det här arbetet förtjänar ökat stöd och uppmärksamhet från kommunens sida.

Det blir också särskilt viktigt att kulturutbudet kan säkras i hela kommunen och medföra särskilda insatser till stöd för olika evenemang. Detta gäller också biblioteken. Huvudbiblioteket renoveras och kommer i ökad omfattning att bidra till ett rikare kulturutbud. Tillgängligheten till den ska vara stor och det gäller även filialerna. Service i form av hemkörning av böcker ska fortsätta.

5.4 Friluftsområden i världsklass

Friluftslivet är unikt i Vänersborg. Halle- och Hunneberg är symboler för naturvärden som saknar motstycke. Vänersborg vid Vänern är ett annat perspektiv som också representerar stora fritids- och naturvärden. Vår del av Dalsland stärker kommunens roll ännu mer. Möjligheterna att främja olika intressen av friluftsliv och intresse för naturen kan växa ännu mer. Goda möjligheter till aktiviteter under hela året finns!

En framsynt politik säkrar tillgängligheten, underhåll och aktiviteter med friluftsliv och naturen i centrum. Olika insatser inrymmer också stora möjligheter till sysselsättning – gröna jobb.

Socialdemokraterna i Vänersborg sätter fokus på följande:

- att öka föreningsstödet
- att främja integration i föreningslivet
- att biblioteksfilialerna ska präglas av god standard och kvalitet
- att en investeringsplan upprättas för underhåll, om-och nybyggnad av anläggningar för motion och idrott samt friluftsområden
- att kulturskolan, fritidsgårdarna och idrottsaktiviteter ska utvecklas och ge ännu mer stöd till unga människors utveckling och gemenskap

6. VÄNERSBORG STÄLLER OM

På initiativ av Socialdemokraterna har Vänersborgs kommun antagit “Miljöprogram 2030” som är koncentrerat till fyra huvudområden:

- Grönskande stad och land
- Vatten i världsklass
- Trygg miljö för stora och små
- Klimatsmart i alla led.

Inom varje område kommer insatserna att förstärkas och bli mer omfattande. Ingen lämnas oberörd av klimatförändringarna. Att uppnå högt ställda miljömål är svårt och utmaningarna bara växer. Men en omställning pågår. En samverkan mellan olika aktörer är nödvändigt för att på allvar bryta negativa trender. Insatser krävs inom flera områden för att uppnå resultat till stöd för ett bättre klimat och en bra miljö i vårt närområde.

6.1 En förebild

Vi socialdemokrater vill agera och vara en förebild i det här viktiga och nödvändiga arbetet! Det innebär bland annat att använda mer lokalproducerade livsmedel i kommunens måltidsverksamhet, mer och ökad återvinning av produkter och fler miljösmarta transporter. Återvinningsstationer ska finnas i varje bostadsområde. Den nya “Kretsloppsparken” i Vänersborg är en symbol för ett nytänkande som grundas i ett målmedvetet miljöarbete.

Att värna och utveckla de stora naturvärdena intar en särställning. Den biologiska mångfalden ska värnas. Arbetet för att Halle- och Hunneberg blir nationalparker är ett viktigt mål att uppnå.

Vart och ett av de utpekade områdena kommer att ge viktiga bidrag för att uppnå även de regionala och nationella miljömålen.

6.2 Klimatomställning pågår

Att minska utsläppen av växthusgaser – framför allt koldioxid – är kärnan i den ofrånkomliga klimatomställningen som kommer att präglade 2020-talet.

En egen koldioxidbudget ska upprättas, som ska visa hur mycket utsläppen av växthusgaser måste minska för att kommunen ska bidra till att uppnå Parisavtalet och regionens klimatmål 2030.

På Socialdemokraternas initiativ har även en strategi för ett fossilfritt Vänersborgs 2030 konkretiserats i målet att kommunen “är en ekologisk hållbar kommun med minskad klimatpåverkan”.

I fokus står transporter, el och uppvärmning varav tre exempel är:

- Kommunens resande med bil ska minska med 20 %
- 2025 ska bränslen för el och uppvärmning i kommunens fastigheter vara fossilfria
- Användning av fossila bränslen för uppvärmning av bostäder upphör till 2030

Kommunen samarbetar med bl.a. Västra Götalandsregionen (VGR) för att öka takten i omställningen. Kommunens årliga klimatlöften stärker det lokala arbetet. De avser bl.a. energieffektivisering, bygga bostäder i klimatsmarta material, investeringar i solenergi, minskade engångsartiklar, klimat- och miljökrav i alla upphandlingar.

Olika delar av näringslivet måste ta sina delar av ansvaret för omställningen och förväntas ansluta sig till VGR:s klimatstrategi 2030 – ”Västra Götaland ställer om”. I kommunens kontakter och samarbete med näringslivet står även utmaningarna inom klimat- och miljöområdet centralt.

Förutsättningar ska prövas och stärkas för att i producera mer el och andra alternativ för att bredda energibasen. Biobränsle förtjänar särskilt uppmärksamhet.

6.3 Fossilfria transporter

Utsläppen inom transportsektorn är mycket omfattande och ytterst handlar omställningen om vilket trafiksystem som ska präglade Vänersborg.

Kommunens egna fordon och transporter ska drivas med fossilfria drivmedel. Det förutses att förnyelsebara drivmedel kommer att få ett ökat genomslag i våra transportsystem. En plan för laddstationer för elbilar i kommunen är en del av omställningen. Kommunens bilar och egna transporter ska vara fossilfria. Bilpooler med elbilar kan också prövas.

”Cykelkommunen” Vänersborg är en förebild också som alternativ till privatbilar, och är dessutom hälsofrämjande. En utbyggd kollektivtrafik blir avgörande för omställningen av våra resvanor till/från jobben, och på fritiden. Andra investeringar i järnvägar och även vägar i närområdet och i länet är nödvändiga delar av klimatomställningen. Takten i omställningen behöver öka och Vänersborg kan bli en positiv förebild för dem som ”tänker globalt och handlar lokalt”.

Socialdemokraterna i Vänersborg sätter därför fokus på följande:

- att stärka miljöprogrammets roll i kommunen
- att fler klimatlöften för att uppnå ett fossilfritt Vänersborg 2030
- att värna och utveckla natur- och friluftsområdena
- att utveckla biobränslen och elproduktion i närområdet
- att investera mer i klimat- och miljövänlig trafik

7. VI BYGGER VÄNERSBORG

Lyftkranar i luften betyder fler bostäder och investeringar i näringslivet. Vänersborg växer!

Fler invånare har ett jobb att gå till varje dag. Det skapar mervärden för alla. Det är genom arbete som resurser skapas för att tillgodose både enskilda och gemensamma behov. Därför ska alla satsningar i vår kommun inriktas mot visionen arbete åt alla. Kommunen ska därför aktivt medverka till en näringspolitik som skapar fler arbetstillfällen.

7.1 En spjutspets

För oss socialdemokrater är ett levande och dynamiskt näringsliv viktigt för Vänersborg. Förutsättningarna ska vara goda för såväl stora exportföretag som små och medelstora företag. Ett bra företagsklimat skapar möjligheter till utveckling.

För fortsatt utveckling krävs ett fortsatt nära samarbete mellan det lokala näringslivet och kommunen. Det handlar om att säkra tillgången till mark för näringslivet. Lokaler för småföretag kan skapas i s.k. företagscentra. Ett sådant kan till exempel skapas vid Norra skolan, som är ur arbetsmiljösynpunkt utdömt för skoländamål. Kontakten med och service till företag ska ske på ett enkelt sätt.

I samverkan ska behovet tillgodoses av yrkesutbildad arbetskraft. Samtidigt kommer kompetensförsörjningen inom näringslivet ställa såväl företag som anställda och utbildningssystemet inför nya utmaningar. Yrkesutbildningen i vid mening blir därför av strategisk betydelse för både näringslivets utveckling och möjligheterna att öka sysselsättningen ännu mer.

7.2 Ett annorlunda uppdrag

Det ligger i allas intressen att arbetslösheten sjunker. Alla som kan arbeta ska också göra det blir budskapet. Den lokala jobbpolitiken måste stärkas.

Fortsatta insatser fordras för att antalet arbetslösa, långtidssjukskrivna och människor som lever av försörjningsstöd ska minska. I Vänersborg handlar det om ca 15 % procent eller ca 3500 människor som tillhör ”utanförskapets kärna”. Motiven för att bryta det här mönstret kristallklara. Strävan är att minst hälften av dessa invånare under de närmaste åren ska kunna ha ett jobb och en lön att leva. Praktikplatser, validering av yrkeskunskaper, utbildning i svenska språket, och ”sommarjobb” blir viktiga inslag i de lokala insatserna för att motverka arbetslöshet.

Med hänsyn till reformeringen av Arbetsförmedlingen behöver kommunen också utveckla sina egna arbetsmarknadsinsatser för att vara en resurs för näringsliv, kommunen och människor som längst bort från arbetsmarknaden. Därför blir det viktigt att fortlöpande och långsiktig klargöra behovet av arbetskraft inom olika delar av den lokala arbetsmarknaden.

Många pendlar i Vänersborg och det kräver bra kommunikationer. Budskapet är att ta bussen eller tåget när du kan för klimatet och miljön, och ta endast bilen om du måste.

7.3 En social bostadspolitik

Ökad sysselsättning och fler invånare kräver också bostäder. Vänersborg ska vara en attraktiv kommun för dem som vill bo bra till rimliga kostnader, uppleva hög kvalitet och standard och närhet till kommunikationer och service.

Bostadsbyggandet ligger på en hög nivå och innebär en skälig blandning av olika upplåtelseformer. Fler än 1000 nya lägenheter har byggts under de senaste åren. Ett fortsatt högt bostadsbyggande är strategiskt viktigt för utvecklingen i kommunen.

Tillgången på mark för bostadsändamål måste säkras och kraven på att bygga klimat- och miljösmart växer. Dagens och morgondagens krav på ett modernt boende bygger på säker tillgång till el och VA-system i hela kommunen. Det gäller också för mobilnätet och möjligheten att använda sig av digital teknik i alla delar av vardagslivet.

Vänersborgsbostäder intar en central roll i att bygga bostäder till rimliga kostnader för ”vanligt folk”. Samtidigt måste det här förenas med ett bra underhåll av tidigare bostäder. Dessutom har bostadsbolaget ett stort och tydligt socialt ansvar i sina bostadsområden.

Insatser måste därför alltid ske till stöd för människors behov av trivsel och att ha tillgång till ”träffpunkter”. Servicen gentemot de boende ska vara hög och vid behov ska även s.k ”Hjälpande händer” finnas tillgängliga. Bostad först som norm ska prövas i kommunens hemlöshetsarbete.

Att stimulera fritids- och kulturaktivitet bidrar också till levande kommundelar. Samverkan med föreningslivet och skolor i närområdet är andra ”nycklar” av ett enkelt skäl: levande kommundelar tillhör framtiden.

Det stärker närheten, tryggheten och gemenskapen mellan människor. Samverkan är nyckeln som kan öppna nya möjligheter för att olika bostadsområdena ska sjuda av liv.

7.4 Moderna trafiklösningar

Arbete och bostäder måste alltid förenas med goda kommunikationer till och från arbetet.

Cykel- och gångvägar ska vara väl utbyggda i hela kommunen. Det skapar alternativ till andra transportmedel. Fordonstrafiken ska vara trygg för medborgarna. För att uppnå detta är fler rondeller, hastighetsbegränsningar, enkelriktade gator, P-platser exempel på tydliga och nödvändiga inslag i trafikmiljön.

Kollektivtrafiken är relativt väl utbyggd i kommunen. Busstrafiken i Vänersborg ska präglas av god turtäthet inom både de centrala delarna och andra kommundelar. Det ska vidare vara enkelt och billigt att resa kollektivt. Vi vill se att alla invånare som fyllt 70 år har fria kollektivtrafikresor inom kommunen.

Satsningarna på kollektivtrafiken, inklusive Älvsborgsbanan och buss samt tågförbindelser till och från Göteborg – skapar bättre pendlingsmöjligheter till och från Vänersborg. Tågstopp i Brålanda och Frändefors står också på vår agenda.

Samtidigt är det viktigt att säkra och utveckla de statliga järnvägs- och vägnäten som berör kommunen. En upprustning av standarden och höjd trafiksäkerhet på E45 mellan Vänersborg och Mellerud behöver se dagsljuset under 2020-talet. En upprustning av järnvägen mellan Kornsjö och Öxnered för gods- och persontransporter tillhör en annan 2020-talets stora statliga utmaningar för att Vänersborg ska kunna växa ännu mer.

Investeringar i en bättre pendeltrafik, och i infrastrukturen är ofrånkomliga för också uppnå ökade fossilfria transporter, ökad trafiksäkerhet och regional utveckling.

Socialdemokraterna i Vänersborg sätter fokus på följande:

- att öka sysselsättning inom kommunen och näringsliv
- att fler företag – bra företagsklimat växer fram i samverkan
- att storsatsning för att minska antalet människor som saknar egen försörjning görs - alla som kan ska jobba.
- att bostadsbyggande sker i fortsatt högt tempo.
- att investeringar i bra och trygg trafik görs.
- att tågstopp i Brålanda och Frändefors görs.

8. VÄLFÄRDENS ANSIKTEN FÖRTJÄNAR MERA

Det är mer än 3800 anställda i kommunen som varje dag, året om, ger ett innehåll åt välfärden och samhällsservicen. Kommunen är också största arbetsgivare i Vänersborg. Båda dimensionerna medför ett särskilt stort ansvar för att motsvara höga förväntningar i rollen som en attraktiv arbetsgivare.

En god arbetsmiljö och bra löne- och anställningsvillkor ska gälla för dem som bär ett dagligt ansvar för kvaliteten inom bland annat skola, vård och omsorg. Eller ska bemöta alla som har kontakt med kommunen på ett bra sätt, och uppvisa hög tillgänglighet.

8.1 Kärnan – grundbemanningen

Inom varje område eller kommundel måste behovet säkras av personal inom framför allt välfärdens kärnområden. Detta bygger på att grundbemanningen ökar. Heltid ska också vara en huvudregel för anställning i kommunen oberoende av anställningsform.

En grundbemanning i linje med behov och kvalitetskrav skapar också kontinuitet i verksamheter som rör barn och ungdomar samt vård och omsorg av äldre människor.

Utbildning och vidareutbildning för alla anställda, liksom kontinuerlig kompetensutveckling utgör grunden för att skapa hög kvalitet i den kommunala verksamheten. Yrkeslegitimerade medarbetare stärker generellt kvaliteten i välfärden. Det bidrar också till att ge alla anställda möjligheter till utveckling i det egna arbetet.

8.2 En arbetsmiljö för ett yrkesliv i framkant

Alla anställda har rätt att uppleva en god arbetsmiljö på sina arbetsplatser. Arbetstider och schema ska anpassas efter både verksamheternas behov och de anställdas intresse av återhämtning och en god hälsa. Delade turer ska inte förekomma.

Arbetsplatserna ska också präglas av delaktighet och trivsel för alla anställda. Öppenhet ska finnas för karriärmöjligheter inom det egna arbetet eller hos kommunen som arbetsgivare. Rätt till relevanta arbetskläder och skor gäller när behov föreligger på kommunens arbetsplatser.

Arbetsplatserna ska främja en bra hälsa hos alla anställda. Friska medarbetare bidrar till en hållbar arbetsmiljö. En låg sjukfrånvaro måste prägla arbetsplatserna.

En attraktiv arbetsgivare tar också ett ansvar för att utöva ett bra och tydligt ledarskap. Att ständigt utveckla ledarskapet är ofrånkomligt för en arbetsgivare som

vill utveckla ”mönsterarbetsplatser”. För anställda i kommunen ger detta också ett innehåll åt en del av kommunens vision – ”att vara attraktiv och hållbar i alla delar, och hela livet”.

Socialdemokraterna i Vänersborg sätter fokus på följande:

- att alltid ska vara en regel och självklarhet vid anställning.
- att öka grundbemanningen inom välfärdens kärnområden; skola, vård och omsorg.
- att kompetensutveckling/vidareutbildning finns för alla anställda.
- att insatser för att förbättra arbetsmiljön ska präglas av kommunens vision
- att ett tydligt ledarskap ska präglade förhållandena på arbetsplatserna

9. I VÄLFÄRDENS MITTPUNKT

Vår förmåga att nå framgångar betingas av utvecklingen i vårt närområde och i omvärlden.

Tidigare gränser för utveckling raderas bort i en allt snabbare takt. Den teknologiska utvecklingen accelererar. Digitaliseringen genomsyrar mer och mer av vardagslivet. Ekonomierna är också mer beroende av varandra än någonsin, och speglar mer gränslösa förhållanden än tidigare. I globaliseringens tidevarv växer samtidigt nya utmaningar fram. Klyftorna i världen ökar. Utmaningarna inom klimat och miljöområdena ökar i snabb takt. Kraven på rättvisa, trygghet och frihet för alla får en bredare och djupare innebörd.

Vår värdegrund är tidlös. Den känner inte heller några gränser, och växer i betydelse i takt med att internationaliseringen blir mer och mer uppenbar för människor även i Vänersborg.

Inget är förutbestämt. Människor har makt att styra utvecklingen i riktning mot ett mer rättfärdigt samhälle, och göra en bättre värld möjlig. Därför tänker vi globalt och handlar lokalt.

Visionen för Vänersborg – ”attraktiv och hållbar, i alla delar, hela livet” – ska också ses i det här perspektivet. Den förenas med inriktningsmål som ska genomsyra kommunens uppdrag och verksamhet.

En hörnsten är strävan efter jämställdhet och jämlikhet. Perspektivet handlar om att känna sig delaktiga – kunna påverka sina levnadsvillkor oavsett bakgrund, bostad och ekonomi. Ett starkt rättvisepatos grunden för detta perspektiv.

Under den kommande mandatperioden kommer dessa fyra perspektiv för oss Socialdemokrater ges stor tyngd:

- Barn- och ungas uppväxt – barnperspektivet
- Integration – alla ska med
- Klimat- och miljöomställning – förebild
- Nöjda medarbetare – hållbara arbetsplatser

Vi bygger vidare för att uppnå målen för utvecklingen i Vänersborg under de närmaste åren. I detta arbete vägleds vi av detta handlingsprogram.

För vissa uppgifter väljer Vänersborg att samarbeta med andra kommuner. Det sker inom utbildningsområdet och i fråga om räddningstjänsten. I kommunalförbundet Fyrbodal står frågor om regional utveckling i fokus.

Ett tydligt samarbete i Västra Götalandsregion är också nödvändigt för att upprätthålla en hög standard och kvalitet i hälso- och sjukvården, men också inom andra områden.

I Västra Götaland intar Vänersborg en unik roll som regionhuvudstad. Den rollen ska vårdas och utvecklas i takt med att det regionala samarbetet växer i betydelse.